

MAPA KAO MEDIJ – PROGRAM RADIONICA

KOME TREBA GRAD?

(11/12. 02. – 18/19. 02. – 25/26. 02.)

Mapa netransparentnog urbanizma

Mediji nas svakodnevno zapljuskuju najavama ambicioznih građevinskih projekata za Beograd. Svakodnevno čitamo o potencijalnim investitorima, tenderima, koncesijama, javno-privatnim partnerstvima i o Beogradu kao epicentru investicionog buma, gradu kranova i dizalica. Tako i projekat *Beograd na vodi* nije usamljeni fenomen, već je kulminacija jedne duže prakse koja ne samo da ne jenjava, već uzima sve veće razmere, a zajedno sa njom rastu i posledice.

Beko Masterplan, 2012, Zaha Hadid Architects, Lamda development

Iako su najave o velikim investicijama i građevinskom bumu neprestane, građani zapravo nemaju nikakav istinski uvid u to kako se njihov grad menja. Zahtevi investitora i brzina

razvoja prethode izradi urbanističkih planova, te je gotovo nemoguće steći celovitu sliku o svim sadašnjim i budućim građevinskim i infrastrukturnim poduhvatima u Beogradu. Takođe, činjenica je da mnoge od ovih projekata odlikuje netransparentnost, zakonske nepravilnosti, uništavanje istorijskog nasleđa, prilagođavanje planske dokumentacije zahtevima investitora, a na uštrb javnog interesa, klijentelizam i otuđenje vrednih javnih prostora, i arhitektonska i urbanistička rešenja o kojima je nužno diskutovati – te smatramo da je i krajnje vreme da oni postanu mesto javne debate.

Ciljevi radionice su:

- teorijski uvod u *investitorski urbanizam* i njegove posledice
- istraživački rad na lokalizovanju, dokumentovanju, analizi i sistematizaciji netransparentnih projekata u Beogradu
- izrada otvorene i kolaborativne mape netransparentnog urbanizma, koja bi na jednostavan način doprinela povećanju svesti o štetnom i neracionalnom urbanističkom razvoju i poslužila kao osnov na putu ka pravednijem, inkluzivnijem i zdravijem gradu.

Polaznici radionice mogu biti osobe iz domena: arhitekture, urbanizma, prostornog planiranja i svi koji su zainteresovani da proniknu u mehanizme koje oblikuju naše gradove i društvo.

Mentor: Ljubica Slavković je arhitekta i istraživač čija instereosovanja leže u kompleksnosti grada, njegovom razumevanju i razvijanju. Pored arhitektonske prakse, aktivna je kao novinar saradnik publikacijama iz zemlje i inostranstva i deo je građanske inicijative Ne da(vi)mo Beograd.

Nemrtvi Beograd

Da li ste ikada razmišljali o gradskim prostorima kao o nečemu što bi potencijalno moglo da vam spase ili ugrozi život? U okviru radionice *Nemrtvi Beograd* promatraćemo prostor grada i njegove mogućnosti u slučaju zombi apokalipse. Šta će biti – parkovi, garaže, skloništa, pasarele, haustori, prolazi,

mostovi, šetališta – pozicije pozicije spasa ili katastrofe i sukoba?

Učesnici radionice će mapirati javni prostor grada posmatrajući ga kroz prizmu kritične infrastrukture – infrastrukture neophodne za nesmetano funkcionisanje gradskih područja. Cilj radionice je da se na kreativni način pozabavi problemom

kritične infrastrukture Beograda kao i funkcijom javnog prostora u slučaju potpune katastrofe. Na ovoj radionici mogu se naučiti osnove žanrovske konvencije zombi filmova kao i modele transponovanja filmskih narativa u fizički prostor.

Radionica je namenjena svima koje zanimaju kritična infrastruktura, društveno i kreativno mapiranje i dobri, stari zombi filmovi.

Poželjno je da se pre početka rada polaznici radionica upoznaju sa klasicima ovog žanra:

- Night Of Living Dead (1968) ([link](#))
- Return of the Living Dead (1985) ([link](#))
- Dead Alive (1992) ([link](#))
- 28 Days Later (2002) ([link](#))
- Shaun Of The Dead (2004) ([link](#))

Mentor: Vladimir Radinović se bavi zvukom, radijom i hvatanjem zjala. Povremeno improvizuje, ponekad pušta muziku, a neretko drži predavanja i radionice. Autor je svega i svačega za šta niste čuli i ničega što bi bitno promenilo vaše živote, kao što je recimo, *Zvučna mapa Beograda* (zvucnamapabeograda.rs). Učio je gde stigao (Master teorije novih medija, Univerzitet Juvaskula, Finska) i pojavljivao se svuda gde je dobrodošao. Sve u svemu, zabavan lik, trenutno radi za poljski startup Radio kit, koji se bavi razvojem i implementacijom rešenja za vođenje internet radio stanica.

Naš grad, naša scena

Radionica *Naš grad, naša scena* je proistekla iz istoimenog projekta i veb platforme namenjene građanskom učešću u istraživanju, mapiranju i planiranju javnog prostora, promovišući kreativnu participaciju kao metod povezivanja i aktivacije lokalne zajednice u ideji unapređenja lokalnog prostora. Tokom radionice učesnici će, vođeni mentorima, biti fokusirani na identifikovanje i mapiranje specifičnih javnih prostora stavljenih u kontekst prepoznavanja potrebe korisnika ili produktivnog potencijala samog prostora na dva nivoa:

1. Mali gradski prostor 200-1000 kvm - zaboravljen, zapostavljen, zapušten ili nije tipično prepoznat kao mesto funkcionalne i kreativne aktivnosti, sadržaja, programa za koje ima izrazit potencijal strukturno, frekvencijski, usled načina korišćenja - poput amfiteatra, malih trgova i raskršća, prolaza, stepeništa i zidova, terasa, promenada, urbanih džepovi i sličnih prostora u gustim rezidencijalnim zonama.
2. Veći, otvoreni javni gradski prostor preko 1000 kvm - koji može biti pretvoren u funkcionalnu zelenu površinu različitog sadržaja poput parka, gradske baštenske zajednice, mesta rekreacije, tematskog igrališta, otvorene scene i sličnih. Mnoga nova i stara naselja Beograda obiluju međublokovskim "rupama" urbanistički predviđenim za zelene površine koje nisu stavljene u funkciju te vremenom propadaju, postaju zakorovljene deponije ili mesta nelegalne gradnje umesto, umesto mesta socio-kulturne interakcije građana.

Naš grad, naša scena je regionalni projekat koji realizuju udruženja građana iz četiri grada Balkanskog regiona – Beograd, Skoplje, Podgorica i Banja Luka; uspostavljajući mrežu najboljih praksi u regiji i

stvaranje preduslova za društveno angažovane i kreativne intervencije kao održiva rešenja za upravljanje javnim prostorima.

Polaznici radionice mogu biti osobe iz domena: arhitekture, pejzažne arhitekture, urbanizma, planiranja, primenjene umetnosti, istorije umetnosti, sociologije, psihologije, filozofije... ili svako ko želi i/ili se na bilo koji način bavi, interesuje, proučava: otvorene javne prostore i njihov uticaj na život grada i njegovih stanovnika. Polaznici će se upoznati sa metodama participativnog uređenja grada i istraživati potencijal novih medija u promišljanju mogućnosti za aktivaciju neiskorišćenih gradskih prostora. Takođe će se upoznati sa širim kontekstom projekta *Naš grad, naša scena* čiji je radionica deo.

Mentori: Ivana Malinović formalno obrazovanje stiče u oblasti Komunikologije i medija na Fakultetu političkih nauka u Beogradu, i nastavlja studije u oblasti Urbanog menadžmenta i održivog razvoja u Centru za mir i razvoj Fakulteta Ujedinjenih nacija. Dugogodišnje profesionalno iskustvo u oblasti komunikacija, medija, izdavaštva, odnosa sa javnošću, organizacije i produkcije javnih događaja prenosi u istraživačke, konceptualne i primenjene projekte koji za temu imaju održivi razvoj ljudskog, kulturološkog, infrastrukturnog, tehnološkog i informacionog potencijala savremenih gradova.

Osnivač je udruženja Beogradski festival cveća i pokretač međunarodnog projekta Grad i dete – javni prostor koji neguje kulturu i igru.

Sabina Kerić radi na projektima koji razvijaju standarde urbane ekologije zasnovane na principima održivosti i participativnosti u procesu urbanog planiranja i dizajna. Istražuje rešenja koja poboljšavaju javni prostor i koriste zajednička dobra, i bavi se popularizacijom profesija u domenu zelene ekonomije. Pokretač je i učesnik projekata za aktivaciju javnih prostora kroz organizovanje radnih akcija, kulturnih događaja i kampanja. Dugogodišnja aktivistkinja u domenu urbanog baštovastva, jedan je od osnivača prve beogradske baštenske zajednice – *Baštalište* i pokretač Inicijative za gradske baštenske zajednice.

